

Grunnlagsdokument til rammekonferansen

Levanger kommunes 15 mål i Kommuneplanens samfunnsdel 2025-2040:

- Alle barn og ungdommer opplever en god start på livet og en trygg oppvekst
- Alle innbyggere bidrar til og opplever god livskvalitet, mestring, likeverdighet og verdsetting
- Vi setter mennesket først i utviklingen av lokalsamfunnet
- Vi har et helsefremmende, trygt og universelt utformet samfunn med inkluderende møteplasser
- Vi legger til rette for og utvikler gode samskappingsarenaer
- Vi har et mangfold av kunst, kultur og kulturmiljøer som er ressurser for opplevelser, verdiskaping og kunnskap
- Det fredede kulturmiljøet Trehusbyen Levanger er godt bevart og utviklet til en attraktiv og bærekraftig by
- Vi har et arbeidsliv som skaper attraktive arbeidsplasser gjennom innovasjon, verdiskaping og utvikling i grønn retning
- Vi bygger kompetanse som svarer til framtidens behov for arbeidskraft
- Vi tar vare på naturmangfold og arters leveområder
- Vi tilrettelegger for næringsmessig vekst med best mulig arealutnyttelse
- Vi har mål om å redusere utslipp av klimagasser med 50-55 % innen 2030, sammenlignet med 2009-nivå, og å omstille Levanger til et lavutslippssamfunn innen 2050
- Vi er rustet til å møte konsekvensene av klimaendringer
- Vi har god beredskap for framtidige hendelser
- Vi har bærekraftig kommuneøkonomi

Samfunnsanalysen: Utdrag fra utfordringer og muligheter

UTFORDRINGER

- Økonomiske og demografiske utfordringer krever raske kutt, langsiktig omstilling, helhetlig ressursforvaltning, effektivisering, strukturendringer, god økonomistyring og samspill mellom politikk og administrasjon samtidig
- Behov for investeringer tilpasset demografi og mer effektiv tjenesteproduksjon
- Utenforskap, psykisk uhelse, inaktivitet, overvekt og mobbing øker
- Flere med sammensatte behov og behov for sosialhjelp, flere boliger og omsorgsplasser øker presset på helse- og omsorgstjenestene
- Spredt utbygging gir høye kostnader til infrastruktur og behov for bedre kollektivtransport.
- Rekrutteringsutfordringer, behov for kompetanseheving og nye arbeidsformer i bla. helse og omsorg, samtidig som flere står utenfor arbeid og utdanning
- Digitalisering kan effektivisere, men gir utfordringer med sikkerhet og utenforskap
- Lav tilfredshet med kultur-, ungdoms- og kollektivtilbud og sentrumsattraktiviteten
- Unge opplever begrenset medvirkning og påvirkning
- Frivilligheten er sterk, men svekkes av færre medlemmer og mindre vilje til å ta verv
- Å nå klima- og miljømålene krever bred innsats og holdningsendringer.
- Vedlikehold av bygg nedprioriteres selv om det er viktig for å nå klimamål
- Klimatilpasning er viktig for å forebygge og håndtere flom, tørke og skader
- Trusselbildet øker behovet for helhetlig beredskap, mer samhandling mellom aktører og oversikt over egen og andres robusthet ved lengre hendelser
- Beredskapsrådets potensiale som tverrfaglig samordningsarena bør utredes
- Svakheter i beredskapen for brann og håndtering av ekstremvær
- Vanskelig å nå ut til befolkningen om viktigheten av egenberedskap
- Matproduksjonen må opprettholdes gjennom kriser og krig
- Bedrifter må ta ansvar for å sikre egne forsyningslinjer av råvarer og ferdigprodukter
- Kortsiktige prioriteringer og begrenset energitilgang kan svekke bolyst og næring
- Press på arealer, kulturmiljø og -landskap gjør det vanskelig å balansere fortetting med bevaring av stedets identitet og kvaliteter.
- Trafikkutfordringer og stram kommuneøkonomi kan svekke bolyst og trivsel

MULIGHETER

- Styrket lederkompetanse, helhetlig virksomhetsstyring og god internkontroll kan gi bedre tjenester og bygge tillit
- Samskaping og samarbeid kan gi bedre løsninger, men utfordres av kommunens kapasitet, kompetanse og struktur
- Forebygging, tidlig innsats og mestring kan redusere utenforskap
- Flere møteplasser, nærmiljø, friluftsliv, lavterskeltilbud og fritidsaktiviteter styrker deltakelse, fellesskap og folkehelse
- Velferdsteknologi og nye boformer kan møte økende behov
- Familier, barnehage, skole, kulturskole og frivillighet er viktig for trivsel og inkludering
- Levanger som universitetsby er positivt for rekruttering og kompetanse, da det gir muligheter for samarbeid og kobling mellom utdanning og behov
- Flyktninger og personer utenfor arbeid er viktige ressurser i arbeidsmarkedet, men språk- og kulturbarrierer påvirker deltakelsen i arbeidslivet
- Språkpraksis, mentorordning og lengre yrkesdeltakelse kan styrke rekruttering og kapasitet
- Samarbeid med nabokommuner og næringsforeningen kan styrke innovasjonskraften og stedsattraktiviteten om det koordineres godt
- En kompakt by, sentral beliggenhet og småbykvaliteter er attraktivt og et godt utgangspunkt for utvikling av mer byliv
- Trehusbyen med Festiviteten og Marsimartnan gir identitet og er et konkurransefortrinn for kultur- og næringsaktivitet
- Samarbeid, parkeringspolitikk og bedre arealutnyttelse nær eksisterende næring kan styrke handel og tilgjengelighet i sentrum
- Fredningsstatusen gjør Trehusbyen egnet som lærings-, forsknings- og kompetanseutviklingsarena knyttet til bygningsvern, kulturmiljø og byutvikling
- Samskaping mellom ulike aktører kan løfte det fredede kulturmiljøet som handels- og møteplass, gi mer aktivitet og økt verdiskaping
- Bærekraftig landbruk og sirkulærøkonomi gir utviklingsmuligheter
- Utvikling av helseteknologi og bruk av kulturmiljøet gir nye næringsmuligheter
- Tett samarbeid med politiet gir bedre forebygging og mer målrettede tiltak
- Behov for en gradert kommunal ROS
- Kulturmiljø og historiske bygg gir kunnskap som kan styrke dagens beredskap, og må inngå i ROS-arbeidet

Sammendrag fra gruppearbeidet i dialogseminaret 2026

Gruppearbeidet viser at vi er kjent med det økonomiske bildet.

Andre utfordringer og muligheter som ble tatt opp som aktuelle i gruppearbeidene på dialogseminaret:

- **Internasjonale forhold:** krig, energipriser, arbeidsledighet og global uro kan påvirke kommuneøkonomien.
- **Vikarbruk og deltidspromatikk,** inkludert konsekvenser av deltidsdommen.
- **Overgangskostnader** ved drift av baser og boliger.
- **Avløpsrensaneanlegg** og andre nye store investeringer
- **Døgnkaserneing** - brannberedskap i tråd med brann-ROS
- **Yngre brukere med omfattende behov** – Har vi oversikt?
- **Velferdsteknologi** – store investeringskostnader.
- **Vedlikeholdsbehov- og etterslep** ikke belyst
- **Rekruttering** og behov for å styrke kommunen som arbeids- og bokommune.
- **NAV og aktivitetsplikt** – hvordan påvirker det tjenestebehov og økonomi.
- **For lite fokus på forebygging** – særlig innen psykisk helse og eldrehelse.

Behov for tydeligere prioritering: Hva skal kommunen faktisk drive med? Hva kan fasiliteres i stedet for å driftes? Gjennomgang av kommunens tjenester og oppgaver.

Kommunen har store muligheter gjennom teknologi, digitalisering og automatisering, nye måter å organisere tjenester og arbeidskraft (eks: Tjeneste- og oppgavegjennomgang i alle sektorer, Oppgaveglidning mellom yrkesgrupper, Standardisering av tjenester og arbeidsprosesser.), frivillighet og innbyggerinvolvering, strukturelle muligheter (eks.: sentralisering av oppgaver og samling av enheter for å redusere transport og drift, eks.: Gjenbruk av bygg, mer nøkternhet i nye bygg, vurdere renovering vs. nybygg), interkommunalt samarbeid, forebygging og tidlig innsats, ressursforvaltning og økonomisk realisme, kommunikasjon og forventningsstyring, tydeligere prioriteringer og forståelse av hva kommunen skal levere. **Omstilling handler både om kultur, struktur, teknologi, prioriteringer og forventningsstyring – ikke bare om kutt. Omstilling krever langsiktighet.**

Om konsekvensene for politiske vedtak: Reduksjon i eiendomsskatt vil gi konsekvenser for tjenestenivå og investeringsevne. Utsettelse av investeringer gir økte kostnader over tid. Må vurdere om bygg må oppføres til opprinnelig kostnadsramme) og tjenestenivå vil alle påvirkes av hvilke omstillingstiltak som velges – og hvor raskt de gjennomføres.

Tre hovedtema i innspillene om å koble på innbyggerne:

- 1. Bedre og mer målrettet informasjon** (eka.: Sosiale medier, digitale løsninger, SMS-varslings, innbyggerportal og en mer brukervennlig hjemmeside trekkes fram som viktige verktøy).
- 2. Flere og mer tilgjengelige arenaer for dialog** (By- og bygdalab, åpne folkemøter, møter med næringsliv, dialog med frivillige organisasjoner og eldreutvalget trekkes fram som gode arenaer).
- 3. Tydelig rolleforståelse mellom politikk og administrasjon.** Kommunikasjonsbevissthet, tillit, lojalitet til prosesser og en tydelig felles stemme. Åpenhet, ærlighet og systematikk i innbyggerdialogen.

Valgåret skaper usikkerhet, risiko for mindre langsiktighet og større press på politiske løfter. Samtidig er det bred enighet om at omstillingsarbeidet må fortsette, og at kontinuitet og realisme er avgjørende.

- Lokale budskap kan kolliderer med nasjonale signaler, noe som skaper forvirring hos innbyggerne
- Valgkamp kan gjøre politikken mindre tydelig og mer forsiktig – færre vil ta upopulære beslutninger.
- Skifte av folkevalgte kan svekke kontinuitet og historikk – partiene må ta ansvar for opplæring og overføring av kunnskap.

Om beredskap:

Lokalsamfunnet og kommunen har stor påvirkningskraft på **praktisk beredskap og samarbeide bredt**. Det handler om:

- **Egenberedskap og lokal mobilisering** (At innbyggerne ordner seg med egenberedskap, beredskapsvenn og har et alternativt oppholdssted, kommunen kan bruke lokale ressurser: bønder, næringsliv, frivillighet, ansatte i kommunen).
- **Kommunal og interkommunal beredskap** (Ros-analyser, oversikt over ressurser, tydelig kommunikasjon, etablere møtepunkt der en vet en vil få oppdatert informasjon)
- **Infrastruktur og kritiske tjenester** (planer for bortfall av strøm, vann, nett og telekommunikasjon).

